

Alternatyvūs energijos šaltiniai: naujos galimybės daugiabučių gyventojams

Aplinkos projektų valdymo agentūra

Direktorius

Vytautas Vrubliauskas

vytautas.vrubliauskas@apva.lt

Tel.: 867756423

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Aplinkos projektų valdymo agentūra

ES žaliasis kursas

Tikslas: pasiekti, kad Europa taptų pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu.

Visos 27 ES valstybės narės įsipareigojo pasiekti, kad iki 2050 m.

- ES taptų pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu, ir
- iki 2030 m. išmetamų teršalų kiekį sumažinti bent 55 proc., palyginti su 1990 m

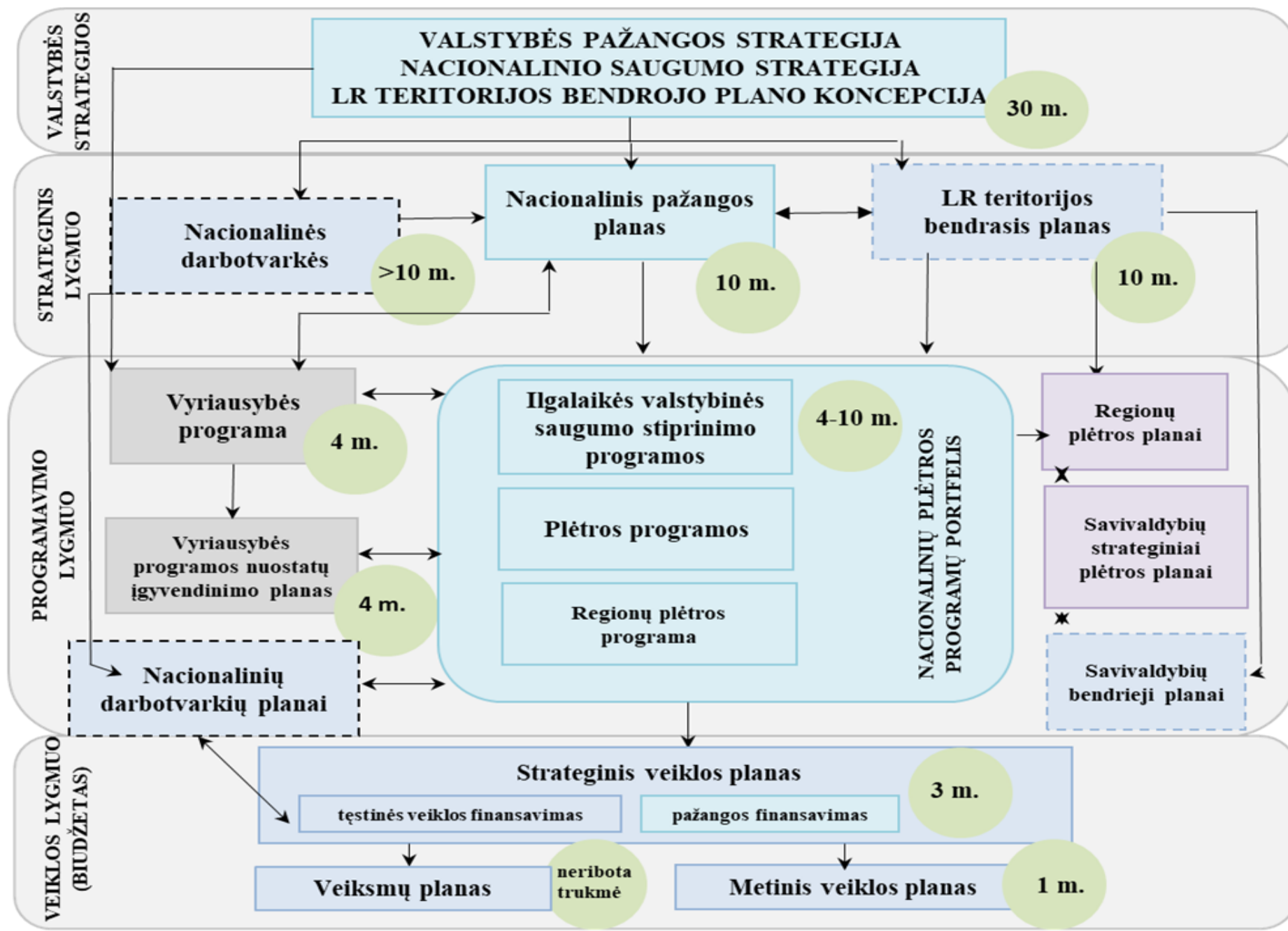

Pastatų renovacija viena iš kurso kryptių

Kartu EK siūlo:

- reikalauti, kad valstybės narės kasmet renovuotų bent 3 proc. bendro visų viešųjų pastatų patalpų ploto;
- nustatyti 2030 m. tikslą pastatuose naudoti 49 proc. atsinaujinančiosios energijos;
- reikalauti, kad valstybės narės iki 2030 m. atsinaujinančiosios energijos naudojimą šildymui ir vėsinimui kasmet didintų 1,1 procentinio punkto.

Nacionalinis pažangos planas

6 strateginis tikslas – užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, saugoti biologinę įvairovę, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui

Viso 6 tikslo įgyvendinimui numatyta - 4 945,23 mln. Eur.

Sumažinti energijos vartojimą gyvenamuosiuose ir viešuosiuose pastatuose bei įmonėse, didinti pastatų energijos vartojimo efektyvumą ir diegti įrenginius, gaminančius energiją iš atsinaujinančių, mažiau oro kokybę veikiančių energijos šaltinių ir tinkamai juos prižiūrėti, skatinti atnaujinti (modernizuoti) pastatus, jų šildymo sistemas ir sudaryti tam palankias technines, organizacines ir finansines sąlygas, prioritetą teikti daugiabučiams namams, įvairios socialinės paskirties pastatams ir valstybei bei savivaldybei priklausančioms viešiesiems pastatams.

Nacionalinis pažangos planas

	Atskaitinis laikotarpis	2025	2030
Išmetamų į atmosferą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokytis	12,2 (2018)	-6,4 proc.	-25 proc.
Sutaupyta galutinės energijos kiekis	0 (2020)	20.459,3 GWh	27.279 GWh
Atsinaujinančių energijos išteklių dalis nuo bendro galutinio energijos suvartojimo	25,47 (2018)	38 proc.	50. proc.

ENERGETIKOS MINISTERIJA

[Plėtros programa patvirtinta](#)

(Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. 1064)

6.3 uždavinys. Užtikrinti Lietuvos elektros energijos rinkos ir elektros energetikos sistemos adekvatumą, didinti vidaus energijos gamybos ir bendrojo galutinio energijos vartojimo atsinaujinančių energijos išteklių dalį bei diegti taršos mažinimo priemones energetikos sektoriuje

6.5 Uždavinys Didinti viešųjų centrinės valdžios, individualių gyvenamųjų pastatų ir įmonių energijos vartojimo efektyvumą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių juose naudojimą

ENERGETIKOS MINISTERIJA

Rodikliai

- Elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis galutiniame elektros energijos suvartojimo balanse
- Atsinaujinančių energijos išteklių dalis nuo galutinio energijos suvartojimo šildymui ir aušinimui
- Necentralizuotai šilumą gaminančių arba iki 20 MW galios įrenginių išmetamo ŠESD kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu
- Iš atsinaujinančių energijos išteklių pasigamintą elektros energiją savo reikmėms vartojančių asmenų skaičius
- Sutaupyta viešųjų centrinės valdžios, individualių gyvenamųjų pastatų ir įmonių ūkyje energijos suminis kiekis
- Namų ūkių išmetamo KD_{2,5} kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu

Investicijos nukreipiamos į AEI priemonių plėtrą, necentralizuotai šilumą gaminančių įrenginių, kurie mažiau taršūs plėtra.

PAŽANGOS PRIEMONĖ NR. 03-001-06-03-02 „DIDINTI
ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ DALĮ, UŽTIKRINANT
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ INTEGRACIJĄ Į ELEKTROS TINKLUS“ (dar
nepatvirtinta)

Veikla	Finansavimo suma (mln. eurų)	Finansavimo šaltinis (-iai)
Veikla 3. Investicijos į gaminančių vartotojų elektrines	160,984	ES SF
Veikla 4. Investicijos į gamintojų elektrines*	126,163	EGADP (RRF)
Veikla 5. Kaupimo įrenginiai gaminantiems vartotojams	3,291	ES SF
Veikla 6. Kaupimo įrenginiai gamintojams	6,440	EGADP (RRF)
VISO:	290,438	

* Nefinansuojami gaminantys vartotojai, labai mažos ir mažos pramonės įmonės Vidurio ir vakarų Lietuvos regione, šilumos tiekėjai ir nepriklausomi šilumos gamintojai.

PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 03-001-06-05-01 „ĮGYVENDINTI ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMĄ DIDINANČIAS PRIEMONES VIEŠUOSIUOSE CENTRINĖS VALDŽIOS PASTATUOSE, INDIVIDUALIUOSE GYVENAMUOSIUOSE NAMUOSE IR ĮMONĖSE“ ([patvirtinta - Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. 1-250](#))

Veikla	Finansavimo suma (mln. eurų)	Finansavimo šaltinis (-iai)
Veikla 7-8 Neefektyvių biomasę naudojančių katilų keitimas į efektyvesnes, AEI naudojančias šilumos gamybos technologijas, individualiuose namuose, neprijungtuose prie CŠT	83	ES SF
Veikla 9-10 Iškastinį kurą naudojančių katilų keitimas į efektyvesnes, AEI naudojančias šilumos gamybos technologijas, individualiuose namuose, neprijungtuose prie CŠT	7,440	ES SF
Veikla 11-12 Efektyvių AEI naudojančių šilumos gamybos technologijų diegimas individualiuose namuose, neprijungtuose prie CŠT	29,760	ES SF
VISO:	120,2	

APLINKOS MINISTERIJA

Plėtros programa patvirtinta

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. LRV nutarimu Nr. 318

6.4 uždavinys. Švelninti poveikį klimato kaitai, įskaitant gyvenamųjų ir savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių naudojimo skatinimą

Rodikliai:

- Sutaupyta daugiabučių namų ir savivaldybių viešųjų pastatų ūkyje energijos suminis kiekis
- Suminis šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) sumažinimo efektas

Investicijos nukreipiamos į energetinį efektyvumą, energijos taupymą pastatuose bei AEI diegimą.

Pažangos priemonė NR. 02-001-06-04-01 „SKATINTI PASTATŲ RENOVACIJĄ“
[Patvirtinta 2022 m. liepos 25 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-239](#)

Veikla	Finansavimo suma (mln. eurų)	Finansavimo šaltinis (- iai)
1. Įprasta renovacija	2.281, 839	ES SF, VB, MF, Privačios lėšos pritrauktos į paskolų fondą
2. Organinė renovacija	612,208	ES SF, VB, MF, EGADP (RRF)
3. Organinių medžiagų gamybinių pajėgumų sukūrimas	150	EGADP (RRF), Privačios lėšos
4. Skaitmenizavimas	3,6	EGADP (RRF), VB
5. Daugiabučių namų renovacijos skatinimas (renovacijos viešinimas, pastatų savininkų ar valdytojų informavimas, konsultavimas, projektų įgyvendinimo priežiūra ir kontrolė)	7	ES SF

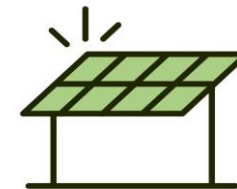
* Nurodytos tik investicinės ir mišrios veiklos

VISO: 3054,467*

Pažangos priemonė NR. 02-001-06-04-02 „DIDINTI KLIMATO KAITOS
POLITIKOS VEIKSMINGUMĄ“

Patvirtinta- 2022 m. birželio 1 d. Nr. D1-160

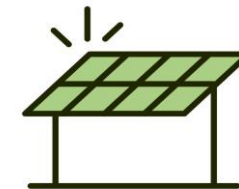
Veikla	Finansavimo suma (mln. eurų)	Finansavimo šaltinis (- iai)
1. Pastatų atnaujinimas (modernizavimas) 1.3. Daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“)	4	KKP
2. Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo skatinimas 2.6. Saulės elektrinės daugiabučiams	3	KKP
Kitos KKP finansuojamos priemonės Viso 20 priemonių, kurių kvietimai paskelbti/planuojami paskelbti 2022 m. -2023 I ketv.	162,500	KKP

Saulės elektrinių įrengimo daugiabučiuose skatinimas

Finansavimo šaltinis – Klimato kaitos programos lėšos. Preliminariai numatoma skirti 3 Mln Eur.

Tikslinė grupė - daugiabučio namo buto ar kitų patalpų savininkai, atsinaujinančių energijos išteklių bendrija arba piliečių energetikos bendrija

Saulės elektrinių įrengimo daugiabučiuose skatinimas

Sąlygos subsidijai gauti:

Iki 100 kW saulės elektrinė ant daugiabučio gyvenamojo namo stogo ar fasado;

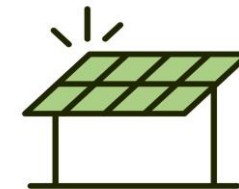
Pareiškėjai atskiru susitarimu nusistato saulės elektrinės galios paskirstymo proporcijas ir investicijų padalijimą gyventojams

Pareiškėju gali būti:

- daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojas;
- AEI bendrija arba Piliečių energetikos bendrija;
- asmuo, teikiantis daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo administravimo paslaugas, jeigu butų ir kitų patalpų savininkų protokoliniu sprendimu projekto įgyvendinimas pavedamas ne daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojui;
- daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų įgaliotas kitas asmuo.

Subsidija vienam projektui yra ne daugiau kaip 322,91 Eur už 1 kW.

Terminas – 18 mėn. gali būti pratęstas esant objektyvioms aplinkybėms, ne ilgiau nei 27 mėn.

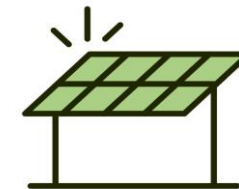

Saulės elektrinių įrengimo daugiabučiuose skatinimas

Reikalavimai įrangai:

Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos – elektros energijos iš atsinaujinančių energijos šaltinių (saulės) gamybos įrenginių (saulės modulių ir įtampos keitiklių) įrengimas daugiabučiame gyvenamajame name

- Saulės moduliai turi atitikti Europos Sąjungos standartus, įskaitant ekologinius ženklus, energijos duomenų etiketes ir kitas Europos Sąjungos standartizacijos įstaigų nustatytas techninių normatyvų sistemas, jiems turi būti suteikta 10 metų produkto garantija ir 25 metų 80 proc. efektyvumo garantija. Moduliai privalo turėti CE ženklą ir pakankamą apsaugą nuo dulkių ir drėgmės (bent IP 65);
- Įtampos keitiklis (inverteris) turi būti tinkamas saulės elektrinių įrengimui ir atitikti Europos Sąjungos standartus įskaitant ekologinius ženklus, energijos duomenų etiketes ir kitas Europos Sąjungos standartizacijos įstaigų nustatytas techninių normatyvų sistemas, jam turi būti suteikta 5 metų produkto garantija. Įtampos keitiklis turi turėti pakankamą apsaugą nuo dulkių ir drėgmės (bent IP 65).

Saulės elektrinių įrengimo daugiabučiuose skatinimas

? NEAPIBRĖŽTUMAI:

- SUSITARIMAI *Ne visi daugiabučio namo gyventojai norės investuoti į saulės el., tačiau visi norės gauti iš jos naudą jau vien dėl to, kad ji pastatyta ant jų namo stogo;*
- TEISINĖS ir TECHNINĖS SĄLYGOS *gamintojai?, gaminantys vartotojai?, paskirstymas tarp energetinių bendruomenių narių;*
- FINANSAVIMAS *skiriama dalinė parama, likusią dalį turi prisidėti pareiškėjas. Administravimas + kitos išlaidos ?*

Įgyvendinant Daugiabučių namų modernizavimo projektus. Įprastinė renovacija/organinė renovacija

Energetinį efektyvumą didinančios priemonės:

- šilumos punkto ir (ar) karšto vandens ruošimo įrenginių įrengimas, keitimas ar pertvarkymas; arba biokuro katilinių ar katilų šilumos energijai gaminti ir (ar) karštam vandeniui ruošti įrengimas ar keitimas, *jeigu daugiabutis namas nepatenka į savivaldybės šilumos ūkio specialiajame plane numatytą centralizuoto šilumos tiekimo teritoriją*
- Energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių (saulės, vėjo, geoterminės ar aeroterminės energijos) įrengimas šilumos ir (ar) elektros, ir (ar) vėsumos energijai gaminti, ir (ar) karštam vandeniui ruošti

Diskusijos dėl papildomos paramos diegiant AEI

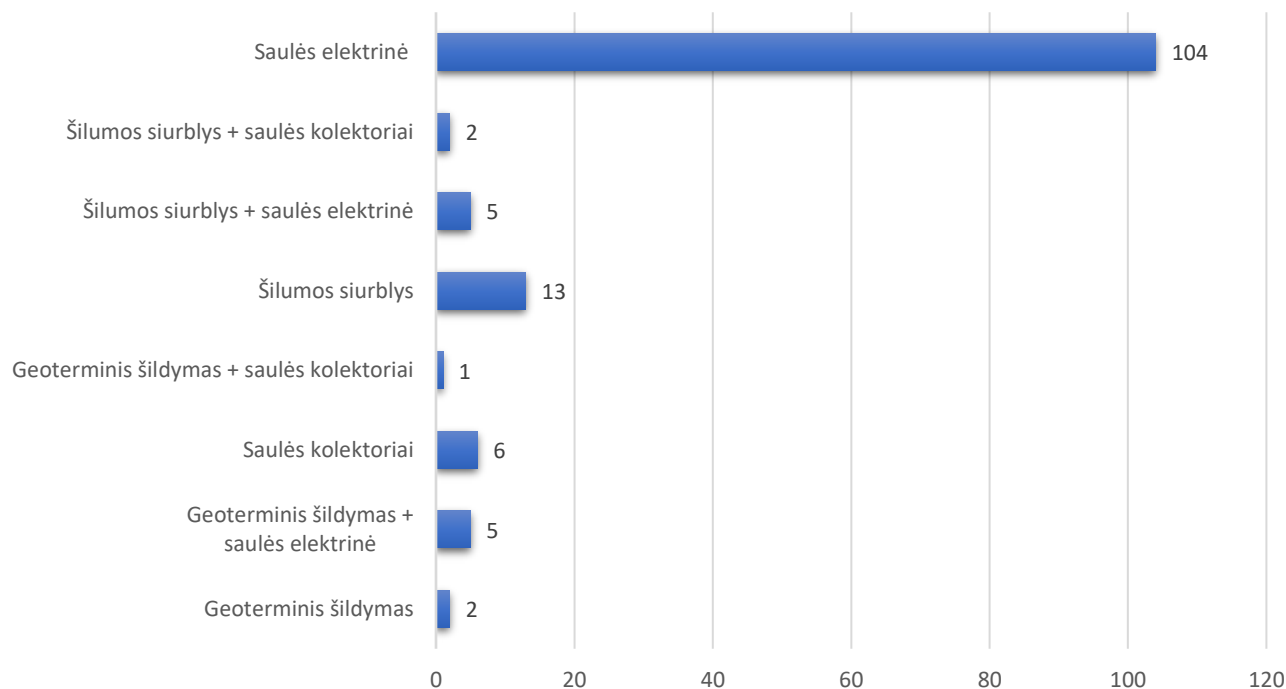
AEI atnaujintuose (modernizuotuose) daugiabučiuose namuose, neprijungtuose prie centralizuotos šildymo sistemos

Papildoma 30 proc. subsidija (30 proc. daugiabučių programa + papildomai 30 iš KKP)

Kvietimas iki 2021 gruodžio 31 d.

Igyvendintiems/įgyvendinamiems projektams, kurie pasiekia ne mažesnę kaip 40 procentų skaičiuojamosios energijos sutaupymą ir ne mažesnę kaip C energinio naudingumo klasę.

Diegiamos AEI priemonės

The background of the slide is white and features two large, decorative, curved lines. One line, in the top right corner, is composed of several overlapping, semi-transparent bands of light blue and green. Another similar line is in the bottom left corner, also made of overlapping light blue and green bands.

Ačiū už jūsų dėmesį !

Nuorodos:

ES žaliasis kursas: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_lt

LR strateginis planavimas: <https://lr.v.lt/strateginis-valdymas>

AM plėtros programa: <https://am.lrv.lt/lt/administracine-informacija/planavimo-dokumentai/pletros-programa>

ENMIN plėtros programa: <https://enmin.lrv.lt/lt/administracine-informacija/planavimo-dokumentai-1/pletros-programos>

AM pažangos priemonės: <https://am.lrv.lt/lt/administracine-informacija/planavimo-dokumentai/pazangos-priemones>

ENMIN pažangos priemonės: <https://enmin.lrv.lt/lt/administracine-informacija/planavimo-dokumentai-1/pletros-programu-pazangos-priemones>

APVA kvietimų informacija: <https://www.apva.lt/aktualus-kvietimai/>

Piliečių energetikos bendrija: <https://www.infolex.lt/ta/21215:str22-2>